

WARTOŚĆ XXII

Godność braterstwa

II. PROSPEKT WARTOŚCI

2.1. CEL OGÓLNY

Rozwój duchowy

2.2. CEL SZCZEGÓŁOWY

Zdolność do emocjonalnego kontaktu z bratem, albo siostrą i osobami znajomymi z mojego środowiska

2.3. CEL WYCHOWAWCZY

Budowanie wspólnych ideałów i stawianie sobie wspólnych zadań¹

2.4. PROPONOWANE TEMATY

- Różnica pomiędzy braterstwem a przyjaźnią.
- Braterstwo krwi, braterstwo ideałów i braterstwo w działaniu.
- Umacnianie braterstwa w aktywnej działalności: społecznej, narodowej, sportowej, rozrywkowej.

2.5. ZADANIA DLA UCZNIĄ, SAMOWYCHOWANIE

Normy

- Braterstwo rodzi się pod wpływem wyznawania i obrony wspólnych wartości, na podstawie: krwi (pochodzenia), narodu, kultury, rasy, przekonań i historii życia.
- Braterstwo pomaga w dążeniu do wspólnych celów².
- Wspólne działanie buduje i rozwija osobowość człowieka.

¹ „Człowiek, odkrywając, że Bóg go kocha, pojmując swoją transcendentną godność, uczy się nie poprzestawać na samym sobie i spotykać innych w relacji coraz bardziej ludzkiej. Ludzie odnowieni przez miłość Boga są w stanie zmienić normy oraz jakość stosunków i struktur społecznych. Są oni zdolni nieść pokój tam, gdzie są konflikty, budować i troszczyć się o braterskie relacje tam, gdzie panuje nienawiść, szukać sprawiedliwości tam, gdzie człowiek wyzyskuje człowieka. Jedynie miłość może radykalnie przemienić międzyludzkie stosunki. Każdy człowiek dobrej woli włączony w tę perspektywę może dostrzec szerokie horyzonty sprawiedliwości i ludzkiego rozwoju w prawdzie i dobru”. KNSK 4.

² „Tylko wtedy praca wyda pełny owoc, gdy osoby pracujące są połączone więzią miłości, gdy miłość obejmuje ich wzajemne stosunki”. S. Wyszyński, *Duch pracy ludzkiej*, dz. cyt., s. 142.

Zasady

- Szukam ludzi, z którymi łączyłyby mnie wspólne zainteresowania, cele i dążenia.
- Zabiegam o zacieśnianie więzów z bratem, siostrą, rodzeństwem przyrodnim.
- Czynnie uczestniczę w spotkaniach, których uczestnicy są mi bliscy pod względem wyznawanych wartości.

2.6. ZADANIA DLA RODZICÓW

Normy

- W rodzinie powinno występować braterstwo krwi.
- Rodzina rozpoznaje i realizuje wspólne cele: naturalne, kształceniowo-wychowawcze, ekonomiczne, rekreacyjne, ideowe, religijne (Kościół domowy).
- Braterstwo ukształtowane w domu rodzinnym przenosi się na życie społeczne.

Zasady

- W rodzinie kształtujemy relacje międzyosobowe i wspólnie realizujemy postawione zadania.
- Kochamy się jako jedna rodzina, ale również uznajemy wspólne wartości.
- Wartość braterstwa krwi, jaką dziecko wnosi z rodziny, powinno przenosić na życie społeczne.

2.7. ZADANIA DLA SZKOŁY, WYCHOWAWCY

Normy

- Braterstwo to więź między ludźmi, oparta na przyjaźni, solidarności i wzajemnej pomocy³.
- Naród jest kształtowany dzięki braterstwu pomiędzy ludźmi.
- Środowisko szkolne jest miejscem, gdzie zacieśniają się więzi braterstwa.

Zasady

- Szukam przykładów w literaturze i historii, które pomagają zrozumieć na czym polega wartość braterstwa.
- Popieram przejawy solidarności klasowej, które dotyczą wspólnej, ważnej dla uczniów sprawy.

³ „Bóg, który wszystko otacza ojcowską opieką, zechciał, by wszyscy ludzie tworzyli jedną rodzinę i odnosili się do siebie nawzajem w duchu braterstwa. Wszyscy bowiem, stworzeni na podobieństwo Boga, który «z jednego człowieka wywiódł cały rodzaj ludzki, aby zamieszkiwał całą powierzchnię ziemi» (Dz 17,26), powołani są do jednego i tego samego celu, to jest do Boga samego”. KDK 24.

– Buduję braterstwo pomiędzy kolegami szkolnymi z nadzieją, że przetrwa ono wiele lat.

2.8. SPOSÓB REALIZACJI

Wspólnie obejrzą film dokumentalny lub fabularyzowany o życiu i działalności świętych mogą stanowić podstawę do dyskusji o tym, czym jest braterstwo. Dotyczy ono nie tylko rodzeństwa i kuzynostwa, ale także szerzej – wszystkich kolegów z klasy i z podwórka. Proponujemy tematy do dyskusji dla uczniów: Czy warto bezinteresownie pomagać innym? Jak możemy okazać sobie braterstwo, pomagać sobie? Jak okazywać sobie przyjaźń i braterstwo w klasie, w szkole, na podwórku?

2.9. OSIĄGNIĘCIA, EFEKTY

Dzieci czują się związane ze swoim środowiskiem, mają poczucie swojej wartości i wartości swojej grupy. Braterstwo rodzinne jest przenoszone na braterstwo społeczne⁴. Powstają więzi międzyosobowe. Utrwala się związek z rodziną, także dalszą oraz związek z miejscem zamieszkania, regionem, narodem. Poczucie przynależności narodowej buduje się na wartości braterstwa.

2.10. ZAGROŻENIA

Istnieje ryzyko ograniczenia związków międzyosobowych tylko do kręgu rodziny. Dzieci mogą niekiedy czuć się osamotnione w szkole. Brakuje im umiejętności nawiązywania braterskich kontaktów i zawiązywania przyjaźni z innymi. Wykazuje niechęć do wspólnych pozytywnych działań, akcji, unika form życia społecznego, wspólnotowego. Powstaje niezdrowa rywalizacja wśród rodzeństwa, wśród uczniów. Brakuje umiejętności rozwiązywania powstających konfliktów na terenie rodziny i na terenie szkoły.

⁴ „Trzeba, ażeby rodzaj ludzki dochodził do jedności przez wielość, ażeby uczył się być jednym Kościołem w pluralizmie form myślenia, działania, kultur i cywilizacji”. Jan Paweł II, *Przekroczyć próg...*, dz. cyt., s. 127.